

Ćwiczenia słuchowe

Ćwiczenia słuchowe – stanowią bardzo ważną grupę ćwiczeń logopedycznych, ponieważ często opóźnienia czy zaburzenia rozwoju mowy pojawiają się na skutek opóźnień rozwoju słuchu fonematycznego/tzw. słuchu mownego/. Stymulując funkcje słuchowe przyczyniamy się do rozwoju mowy dziecka.

Przykłady ćwiczeń słuchowych dla dzieci młodszych:

1. „Co słyszę?” – dzieci siedzą z zamkniętymi oczami i nasłuchują, rozpoznają odgłosy dochodzące z sąsiedztwa, ulicy.
2. „Zgadnij, co wydało dźwięk?” – uderzanie pałeczką w szkło, gliniane naczynie, metal, kamień, drewno itp. Toczenie różnych przedmiotów po podłodze / np. piłki, kasztana, kamienia, szklanej butelki/, rozpoznawanie odgłosu przez dzieci.
3. Rozpoznawanie różnych przedmiotów w zamkniętym pudełku po Kinder-niespodziance po wydawanym odgłosie – groch, kamyki, cukier, sól, kasza – różne jej rodzaje itp - kuchnia jest tu najlepszym miejscem do eksperymentowania i zabawy z dźwiękami J.
4. Uderzanie o siebie klockami, łyżeczkami, garnuszkami; uderzanie łyżeczką o pustą szklanekę, o szklanekę z wodą, klaskanie, darcie papieru, gniecie papieru, przelewanie wody (z wysokości, z niska), drapanie po szkłe, papierze, stole.
5. Rozpoznawanie głosu, szmeru, źródła dźwięku – jego miejsca, kierunku, odległości, ilości dźwięków (dużo- mało), głośności (cicho – głośno).
6. Szukanie ukrytego zegarka, radia, dzwoniącego budzika, telefonu.
7. Rozróżnianie i naśladowanie głosów zwierząt: kota, psa, krowy, kury, koguta, kaczki, gęsi itp.
8. Rozróżnianie odgłosów pojazdów: samochodu, pociągu, motoru, traktora itp.
9. Rozpoznawanie po dźwięku różnych urządzeń domowych, np. odkurzacz, mikser, suszarka, pralka itp.

Przykłady ćwiczeń słuchowych dla dzieci starszych (od 5-6 roku życia):

1. Wyróżnianie wyrazów w zdaniu. (stawiamy tyle klocków, rysujemy tyle kółeczek, klaszczemy tyle razy ile słów słyszy dziecko w wypowiedzianym zdaniu).
2. Wydzielanie sylab w wyrazach poprzez wystukiwanie sylab, wyklaskiwanie, badanie ile razy opadnie żuchwa / na ręce/ przy wybrzmiewaniu sylab.
3. Nazywanie obrazków – dziecko kończy wyraz po pierwszej sylabie wypowiedzianej przez logopedę, nauczyciela, rodzica, a potem odwrotnie – dziecko zaczyna słowo, osoba uczestnicząca w ćwiczeniu ma za zadanie zgadnąć o jakie słowo chodzi. Można bawić się także bez obrazków wykorzystując zabawki lub przedmioty znajdujące się w otoczeniu. Można wykorzystać to ćwiczenie także do budowania słownika i utrwalania pojęcia kategorii – np. rzecz w łazience, zaczyna się na my- mydło.
4. Dzielenie na sylaby /na początku wybieramy słowa łatwa, stopniowo przechodzimy do trudniejszych/.
5. Wyszukiwanie imion dwu- i trzysylabowych.
6. Wyszukiwanie słów z podaną sylabą.
7. Rozpoznawanie określonej sylaby w rozsypance sylabowej, np. ba, pa, ta, da, la, ra.

8. Wyszukiwanie imion rozpoczynających się od samogłoski, następnie od podanej spółgłoski.
9. Wydzielanie spółgłosek nagłosowych (występujących na początku wyrazu) przez przedłużanie nagłosu, np. ssssamolot, szszszaafa. Przy pomocy ilustracji – wyszukiwanie przedmiotów, których nazwy rozpoczynają się na daną głoskę.
10. Wydzielanie spółgłoski wygłosowej (występującej na końcu wyrazu). Wyszukiwanie wśród obrazków, w otoczeniu, z pamięci słów kończących się daną głoską.
11. Dzielenie na głoski łatwych a następnie coraz trudniejszych słów.
12. Ćwiczenia z paronimami – słowami, różniącymi się tylko jedną głoską: bułka – półka, domek – Tomek, koza – kosa itp.
13. Rozróżnianie mowy prawidłowej od nieprawidłowej – zabawa w: „czy mówię dobrze”.